

NARODNI DNEVNIK

Izreja vsak dan opoldne, izzemši nedelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.
TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem čeku, uradu štev. 13.633.

in Slovenija?

Politik, ki ne upošteva dejanskega položaja, mora nujno voditi slabo politiko. Zakaj, naj bo njegova volja še tako močna, njegovo znanje še tako veliko, proti volji večine in s prezirom dejanskega stanja ne more uspeti. Ravno tako je z narodom. Narod, ki ne upošteva dejanskega položaja, ki ne misli, da se mora povsem izolirati ali pa vsemu svetu vsiliti svojo voljo, mora zabresti v politiko, iz katere je izhod samo po katastrofi.

Izgleda, kakor da se slovenski narod to resnice ne zaveda. S sporazumom med radikalno in radičevsko stranko je ustvarjen v Jugoslaviji čisto nov položaj. Dosledno temu ne more voditi slovenski narod iste politike, kakor jo je vodil pred sporazumom, temveč jo mora prilagoditi novemu položaju. To tem bolj, ker smo tako zelo navezani na Srbe in Hrvate, da nas mora politika izolacije od Srbov in Hrvatov takoj dovesti do neizogibne narodne katastrofe.

Vsa naša zgodovina potrjuje to glasno in naše stanje govori o tem še bolj prepričujoče.

Kljub temu pa ne vidimo zadosti volje, da bi slovenski narod v resnici uvaževal novi položaj ter njemu primerno uravnal svojo politiko.

To politiko predstavljate vsled moči svojega časopisa v glavnem še SLS in SDS. In ker sta obe ti stranki v novem položaju upotisljeni ob stran, je vsa njih politika obsežena v boju proti radikalni in radičevski stranki. Z vso silo pa se trudi tisk obeh teh strank, da more njih politiko prevzeti še slovenski narod in se izrpati v deklaraciji o radikalni izdaji ter radičevski »kapitulaciji«.

Mislimo, da se tiče dejstvo, da sta obe stranki potisljeni ob stran, samo stvar, ki se tiče obeh strank, nikakor pa ne slovenskega naroda. Slovenski narod prav gotovo ni niti najmanj kriv, če sta vodili obe stranki tako nerodno politiko, da st apotisljeni ob stran. Še manj pa ima slov. narod vzroka, da bi vodil tako politiko, da bi bil poleg obeh strank potisljen ob stran še on sam. Če je že ta neprijetna usoda zadela obe stranki, potem res ni prav nobenega vzroka, da bi morala zadeti tudi slovenski narod! Posledice svoje napačne politike naj nosijo prizadete stranke lepo same, Slovenijo pa naj izpuste iz računa!

Zato pravimo: Slovenijo prav nič ne briga, če so bili samostojni demokrati igrami od radikalov ali ne. To vprašanje naj le rešijo samostojni demokrati sami in magari do neznosnosti deklamirajo o potrebi politične poštenosti, na kar so se sicer tako pozno spomnili.

In enako Slovenijo prav nič ne briga, če je Radič kapitlural ali ne in če SLS takega sporazuma ne bi hotela skleniti.

Za Slovenijo je merodajno samo to, da je bil sporazum sklenjen brez aktivnega sodelovanja Slovenije in da je treba sedaj to popraviti!

Samo to briga Slovenijo in samo tista politika je prava, ki to upošteva.

Slovenijo briga zveza z morjem, njo skrbi davčna preobremenitev, ona hoče dvig našega gospodarstva, naše kulture, ona hoče skratka živeti in zavoljo užaljenosti in neuspehov dveh svojih strank ne more in ne sme tvegati teh svojih življenjskih interesov.

Da pa tó Slovenija doseže, mora voditi svojo politiko, ne pa politiko obeh ob zid pritiskanih strank. Hrvati so sklenili sporazum, da vodijo v okvirju jugoslovenske svoje hrvatsko politiko, enak sporazum mora storiti Slovenija.

Stjepan Radić sprejet od kralja.

Bled, 21. julija. Včeraj sta odpotovala z brzim vlakom iz Zagreba na Bled Stjepan Radić in minister Pavle Radić s svojo obitelji. V Zagrebu je Stjepan Radić vstopil v salonski voz ministra P. Radića in se potem ni nikjer pokazal do Lesca. Na kolodvorih v Zidanem mostu, Ljubljani in Kranju se je nabralo mnogo občinstva. Vsi so hoteli videti bivšega republikanca Stjepana Radića, pa niso prišli na svoj račun.

V Ljubljani je vstopil v salonski voz veliki župan ljubljanske oblasti dr. Vilko Baltić, ki se je predstavil ministru Pavlu Radiću. V Lescah sta oba g. Radića sedla v avto in se odpeljala na Bled, kamor sta dospela ob 13.30. Na Bledu sta se nastanila v vili »Epos«, kjer so bile rezervirane posebne sobe.

Točno ob 16. pop. sta se odpeljala Stjepan Radić in minister Pavle Radić z avtomobilom velikega župana v kraljev dvorec Suvobor. Bila sta oba črno oblečena z rjavimi rokavicami na rokah, očitno zelo razburjena. Stjepan Radić je nosil s seboj 3 knjige, vezane v modro usnje, da jih pokloni kralju. Fotografii so posneli prihod Stjepana Radića h kralju Srbov, Hrvatov in Slovencev.

ST. RADIĆ O SVOJI AVDIENCI.

Nj. Vel. kralj je oba gg. Radića takoj sprejel v daljši avdienci, ki je trajala od 16. do 19. zvečer. Po avdienci sta se oba gospoda vrnila v vilo »Epos«, kjer sta sprejela novinarje. Stjepan Radić je izjavil, da je avdiencia zelo dobro uspela. Imeli smo dovolj časa, da smo se s kraljem pogovorili o vseh mogočih stvareh. Govorili smo o sporazumu in o njegovi izgradnji. Kralj se je zanimal za vse. Naš kralj je pravi naš človek. Z njim se lahko pogovarja, kakor z resničnim predstavnikom narodne suverenitete. Mnogo smo govorili o seljaškem narodu. Sporazum je bil že od nekdaj moje politično prepričanje. Jaz bi to že preje storil, ali nisem vedel, kako misli o tem kralj. Poslušal sem ga napeto in nisem bil samo zadovoljen, marveč tudi tako radostno iznenađen, da mi je nekočkrat kar zastala beseda. Takega razumevanja o vseh problemih našega življenja nisem našel tudi pri najrazumnejših naših ljudeh. Ni naroda, kakor je naš. Sreča je, da noben narod nima takega kralja, kakor je naš.

Kralj je razpoložen za sporazum, kakor tudi za naš narod. Vem in jasno vidim, kako se mora sporazum razvijati. H kralju sem prišel s popolnim zaupanjem. Vedel sem, da je naš kralj junak, ali nisem vedel, kako misli o Hrvatih. Mnogo sem o tem doznal od Nastasa Petrovića, toda glavno sem čul od Pavla

Radića. Radi tega sem prišel k samemu kralju z neomejenim zaupanjem.

S kraljem sem govoril o vseh peripetijah v razvoju našega naroda. Vedel sem, da kralj razumeva vso stvar popolnoma. On je človek, dalje naš narodni vladar in državnik, vse v največji meri.

SLOVENCİ IN VLADA RR.

Vlada bo takoj pričela z resnim delom. To je formalno homogena vlada Srbov, Hrvatov, toda stvarno tudi vlada Slovencev. To ni vlada radičevcev in radikalov. Slovenci niso v vladi formalno, ali so stvarno. Zakaj pa niso Slovenci tudi formalno zastopani v vladi, bodo vedeli sami najbolje.

V narodni skupščini se bo vršila diskusija o tekstu sporazuma. Moji prijatelji želijo, naj vstopim v skupščino. Za svojo osebo nočem te stvari komplicirati. V parlament pa mora priti celokupno vodstvo HSS. Upam, da bomo do jeseni vsi v parlamentu. Zaželel sem si Beograda, toda nikoli nočem biti tam samo kot »posmatrač«.

O opoziciji bi bilo še prerano govoriti. V vseh grupah opozicije se je pojavila močna struja, ki uvideva, da je vse to, kar je storjeno, tudi dobro. Končno se je St. Radić izjavil, da potuje danes v Zagreb in, ako bo Pašić v Beogradu, bo nadaljeval pot v Beograd. Posetiti namerava predsednika vlade, nato pa nekatere svoje prijatelje in znance.

St. Radić je izročil kralju tri svoja dela. S kraljevim dovoljenjem je napisal na vsaki knjigi posebno posvetilo. Na knjigo »O današnji finančni znanosti« je napisal besedo »štedišče«. Knjigo »Savremena ustavnost« je posvetil »Kralju ustavnjaku«, knjigo »Moderna kolonizacija i Sloveni« pa je posvetil »kralju državniku«.

IZJAVE PAVLA RADIĆA.

Pavle Radić je o odnošajih med strankami opoz. izjavil, da ne veruje, da se bo ustvarila baza za sodelovanje med Davidovičem, Spaho, Korošcem in Pribičevićem. Znano mu je in ima tudi mnogo dokazov, da si je sedanja koalicijska vlada radikalov in radičevcev pridobila med narodom obče odobravanje in simpatije narodnih poslancev ter da se bo to tudi skoraj pokazalo v vsem našem političnem življenju. V zvezi s tem niso izključene nove orijentacije. Možno je, da pride do novih grupacij posameznih strank opozicije v parlamentu. Vprašanje o mandatih Hrv. Zajednice bo rešilo vodstvo stranke.

Danes zjutraj sta oba gg. Radića odpotovala z brzim vlakom z Bleda v Zagreb.

RADIĆEVE IZJAVE UTRDILE VLADO RR.

Beograd, 21. julija. Težišče politične situacije se je ponovno preneslo iz Zagreba v Beograd. Včeraj sta prispela v Beograd min. dr. Superina in Krajač ter nekoliko poslancev HSS. Politični krogi pričakujejo danes prihoda Stjepana Radića in Pavla Radića. Stjepan Radić bo posetil min. predsednika Pašića.

Kdor ta sporazum sklene, ta vodi pravo slovensko politiko in samo ta. Vsi drugi pa ne vodijo slovenske, temveč samo strankarske politike, pa naj bo vsaka njihova druga beseda povdarjanje slovenstva!

To mora upoštevati Slovenija, ker samo to je danes resnična slovenska politika!

Pred deklaracijo vlade.

Beograd, 21. julija. Včeraj cel dan so delali na deklaraciji nove vlade ministri Gjuričić, Ninčić, Krajač in Superina. Vlada deklaracija bo definitivno stilizirana danes dopoldne. Popoldne bo M. Gjuričić prečital deklaracijo v narodni skupščini. Pred sejo skupščine se bo vršila seja šefov političnih grup, na kateri bodo sklepali, ali se bo diskusija o deklaraciji takoj pričela, ali pa bodo prišle preje na vrsto dvanajstine. Ako opozicija garantira, da ne bo ovirala dela in da bodo dvanajstine lahko donešene že koncem meseca, potem se bo diskusija o deklaraciji takoj pričela. Deklaracija vsebuje v glavnem bistvene točke sporazuma med radikali in HSS.

PODTAJNISKI KANDIDATI.

Beograd, 21. julija. Koncem tega ali začetkom prihodnjega tedna bo podpisan ukaz o novih drž. podtajnikih. V vladi RR bo v celem 7 do 10 podtaj. mest. V ministrstvu agr. reforme bodo imenovani za podtajnike Vlada Andrić, dr. Ivković in še en radičevce. V finančnem ministrstvu sta predvideni dve podtaj. mesti, eno za radikale in eno za HSS. Radikali bodo postavili nato mesto Otona Gavrilovića, za podtajnika v zun. ministrstvu bo imenovan Gjorgje Jelenić, ki je aktivno deloval na sporazumu. Kot kandidati za drž. podtajnike prihajajo v poštev še: Ljuba Popović, Šuvaković, dr. Ravnik in Ivan Hribar, od HSS pa Basariček kot podtajnik za socijalno politiko in Pasarić za prosvetno ministstvo.

PRIPRAVE OPOZICIJE.

Sarajevo, 21. julija. Sinoči so vsi poslanci JMO odpotovali na poziv g. Davidovića v Beograd. Pred odhodom so imeli v redakciji »Pravde« konferenco z dr. Spahom, na kateri so razpravljali o politični situaciji in o vedenju muslimanov v skupščini. Dr. Spaho sedaj ne namerava iti v Beograd, razen ako bo to zahtevala nujna potreba.

SDS V DJAKOVU KORPORATIVNO PRESTOPILA V RADIKALNO STRANKO.

Zagreb, 21. julija. Člani organizacije SDS v Djakovu so prestopili vsi v radikalno stranko z okrož. načelnikom vred.

IZJAVA JANJIĆA.

Beograd, 21. julija. G. Voja Janjić je podal sledečo izjavo: »Povodom včerajšnjega govora Pribičevića smatram potrebno, da izjavim tole: 1. Nikdar nisem s Stjepanom Radićem o priliki pogajanj tako govoril o Nj. Vel. kralju, kakor je govoril g. Pribičević. Iznašanje novinskih člankov v času najostrejšje borbe je preveč tendenciozno, da bi moglo služiti kot najboljši dokaz. Zato je Pribičević zgrešil svoj cilj. 2. Ako je Stjepan Radić o meni 30. jan. 1924 govoril tako, kakor navaja to Pribičević, je moralo to biti Pribičeviću znano tudi 27. marca 1924, ko je bil sklenjen sporazum s samostojnimi demokrati in kasneje skozi celo leto 1924 vse do včeraj. Ker pa je Pribičević ves ta čas bil z menoj v prijateljskih odnošajih, so vse njegove sedanje trditve samo insinuacija, in sicer ne samo neresna, marveč tudi nedostojna za resnega politika.«

SODELOVANJE HSS PRIHAJA V POŠTEV.

Beograd, 21. julija. Na današnji seji finančnega odbora bodo razpravljali o amandmanih za dvanajstine, ki so jih predložili poslanci HSS, ko so bili še v opoziciji in na katere se prejšnji režim ni oziral.

Dnevne vesti.

ENA GARNITURA ZADOSTUJE.

»Kdo bo veliki župan, kdo bo vse »stržale, tako in enako se sprašujejo ljudje sedaj ob izprehodu vlade, ker so v zadnjih letih videli, da se je ob enem z vlado menjalo tudi uradništvo. In v zvezi s tem se s posameznim ponavljajo znani dvotipi iz »Belega konjčka« o »kufrih gor, kufrih dol«, da postajajo smešni tudi še najvišji reprezentanti državne avtoritete.

Pa ne samo to! Dvojna garnitura uradništva vodi nujno v korupcijo. Uradnik, ki ve, da bo v službi samo tako dolgo, dokler bo na vladi njegova stranka, ne more biti objektiven, temveč bo vedno uradoval tako, da bo njegovi stranki v korist. Tak greh bo zagrešil tudi najboljši uradnik. Pogosto se bo dogodilo pa tudi to, da bo uradnik mislil le na svoj prospek in si skušal za časa službovanja pridobiti toliko denarja, da bo brez skrbi tudi tedaj, ko bo v neprostovoljnem in zlobno plačnem pokoju. V južnih krajih, kjer je bila dvojna garnitura od nekdaj vpeljana, bi našli dovolj primerov. Kdor torej hoče spraviti državno upravo na psa, zato da živi njegova stranka, ta bo za dvojno garnituro. Vsak drug pa jo mora z odločnostjo odkloniti.

In zlasti finančni minister. Ni večjega zapravljanja, kakor je sistem dvojne uradniške garniture. Plačuje se pokojnine ljudem, ki so delavoljni in delazmožni, zato ker ne smejo delati. Ves ta izdatek je absolutno nepotreben in čisto navadno zapravljanje.

Nočemo biti nobena zaostala ali neurejena država, zato pa naj ena garnitura tudi zadostuje.

Iz istega vzroka pa treba obračunati tudi z vsemi tistimi, ki so pomagali ustvarjati dvojno garnituro. Treba imeti jamstvo, da bodo na vodilnih mestih samo ljudje, ki so proti dvojni garnituri uradništva. Tisti, ki so sami odstavljali, ne morejo dati te garancije, zato naj gredo!

Uradnik ni igrača, temveč reprezentant državne avtoritete, zato je treba tudi temu primerno z njim postopati! Upamo, da bo nova vlada to načelo usvojila ter ga izvajala.

JADRANSKA IZLOŽBA V SPLITU.

(Od 25. julija do 25. avgusta 1925.)

Povodom otvoritve liške železnice, ki bo vezala srednje Primorje s Hrvaško in povodom železniškega spoja Vardishte—Užice, ki veže južno Primorje z južno Srbijo, smo se odločili, da priredimo v Splitu od 25. julija do 25. avgusta razstavo, na kateri bi se pokazalo naše Primorje in njegovo gospodarsko stanje.

Povodom tega zelo važnega gospodarskega in nacionalnega momenta, ko je naša močna država v izvrševanju svojih velikih dolžnosti, zvezala Primorje z dvema novima čvrstima železnica potoma v državno nerazdružljivo celino, smo hoteli manifestirati našo zahvalnost in pri tej priliki pokazati bratom iz prostiranj in bogatejših krajev naše države — ki bodo, gnani od zavestne težnje, da vidijo sinje morje, prišli na te solnne obale — del njegovih lepot, njegovo sedanje gospodarsko stanje a po tem tudi možnost njegovega napredka.

Ta izložba, na hitro inprovizirana z malimi sredstvi, toda z mnogo dobre volje in ljubezni, hoče, da v dušah obiskovalcev, ki jo bodo ogledovali z isto toliko ljubezni in bratske simpatije, izzove potrebo, da posvetijo Primorju in Primorcem še več bratske skrbi in še več razumevanja za nujno akcijo v svrhu njegove povzdige.

Primorje ima gospodarske vrednote, toda ima tudi več možnosti, da še mnoge skrite in nepoznane vrednote razvije v korist naše edinstvene države, in da bo sigurne neosvojljive poti, po katerem pojde bogastvo iz notranjosti v prostirani svet.

Razstava se ni mogla prirediti na način, da zadovolji zahtevam kakega hladnega ogledovalca, ker je prvo delo mladega društva, ki je prevzelo nase dolžnost, da z drugimi udruženji pripomore spoznavanju Primorja. Toda že privikar hoče pokazati važnejše gospodarske elemente in mnoge dokaze delavnosti Primorja in Primorcev, potem umetniška dela naših umetnikov, izdelana na teh čerih pred vizijo morja ter utrjeni okus naše rase, ki je izražen v narodnih umotvorih.

V skupnem delu in z vero v državo, pod močno zaščito in modrim vodstvom slavne dinastije Karadjordjev, upa jugoslovensko Primorje na boljšo bodočnost in kličie bratom, ki bodo prišli iz vseh krajev prostrane domovine: »Dobro nam došli!«

Split, 20. junija 1925.

Za upravo društva Jadranska izložba:
Častni predsednik:
Dr. Prvislav Grisogono, minister trgovine in industrije.
Predsednik:
Dr. Ivo Tartaglia, mestni načelnik v Splitu.
Podpredsednik:
Jure Duboković, predsednik trgovsko in obrtniške zbornice.
Ing. Kamilo Tončič, inspektor trgovskih in obrtnih šol.

— Obisk Nj. Vel. kralja in kraljice v Zagrebu. »Balkan« poroča: Kakor smo poročali, prideta Nj. Vel. kralj in kraljica s prestolonaslednikom kraljevičem Petrom tekem meseca septembra v Zagreb. Ta poset bo imel oficijelni značaj. Ta poset bo manifestacija srečno doseženega sporazuma med Hrvati in Srbi ter bo reprezentiral triumf moči in edinstva našega naroda in naše države na znotraj in na zunaj. G. Stjepan Radić, o katerem se govori, da je dal inicijativo za ta poset je sklenil, da pripelje v Zagreb 80 tisoč hrvatskih seljakov, da se poklonijo svojemu kralju in svoji kraljici ter ju pozdravijo. Ob priliki tega poseta se izbere ena od najlepših zagrebskih palač za stanovanje kralja in kraljice za daljši ali krajši séjour v Zagrebu.

Vsi izgledi kažejo, da bosta izbrala Nj. Vel. v to svrhu starodavni dvor hrvatskih banov na Markovem trgu. Dasi je ta dvorec star in skromen, ima za seboj slavno tradicijo hrvatske preteklosti.

— Nova vlada in kavarniška politika. Z informirane strani smo prejeli. Pričakovana izprememba v vladi je izzvala po naših mestih in trgih živahne komentaje o bodočih možnostih. Slovenski politiki, ki pri črni kavi vse vedo, a jih kljub njihovi vsevednosti nikdar nihče ne vpraša za svet, so postavljali in odstavljali nove velike župane, imenovali nove uradnike na vodilna in odgovorna mesta, vse samostojne demokrate so poslali v pokoj, radikalom in radičevcem pa so merili čreva, če so dovolj velika za ogromno število novih pristašev, ki jih bodo po kavarniških računih tako gotovo dobili, kakor letošnje poletje vsak dan gotovo dežuje. Med drugim so uganili, da bo Slovence zastopal v beograjski vladi radikal dr. Niko Županić, velikega župana dr. Baltića v Ljubljani bo izpodrinil dr. Lukan, velikega župana Pirkmajerja pa bo poslanec Kelemina lastnorodno zamenjal z velikim županom Spornom v znak hvaležnosti in priznanja njegove objektivnosti pri zadnjih volitvah. Gerent ljubljanske občine bo dr. Ravnihar, vso upravo v Sloveniji bo nadzoroval g. Ivan Hribar. Samostojna demokratska stranka bo razpadla in njihovi pristaši na deželi se bodo pridružili gg. Pučju in Prepeluhu, v mestih pa radikalom. Tako so prerokovali kavarniški preroki 1. 1925. po Kristusovem rojstvu. Menda nam ni treba še posebej omenjati, da so vsa taka prerokovanja same babje flave. Značilna pa so, ker dokazujejo, da se slovenska kavarniška in izvenkavarniška politika nikdar ne more dvigniti nad osebnosti in preiti na stvarnost in principijelnost.

— Nov duh. V vseh ministrstvih so dolocene odslej uradne ure od sedmih zjutraj do ene popoldne.

— Brzovlak Zagreb—Split. S 25. t. m. se uvrsta na progi Zagreb—Split brzovlak. Prvi vlak se odpelje iz Zagreba dne 25. julija ob 18.50. ter pride v Split naslednji dan ob 8.45. Odhod iz Splita ob 19.30., prihod v Zagreb ob 9.50.

— Spremembe v železniški službi. Premešeni so: iz Celja v Ljubljano šef prometne službe Alojzij Randl, iz Ljubljane v Ptuj šef prometne službe Ivan Arhar, z Raketa v Ljubljano postajenačelnik Fran Jeras, iz Zidanega mosta v Celje šef prometne službe Alojzij Kavšek, iz Sv. Lovrenca na Pohorju za postajenačelnika v Dravograd-Meža Fran Blažon, iz Boh. Bistrice-Jezero za šefa skladišča v Ljubljano gl. kol. Josip Znidaršič, od direkcije Ljubljana h kurilnici Ljubljana 1 gl. kol. Rudolf Začek, z Bleda k prometnemu oddelku v Ljubljano postajenačelnik Ivan Turk, iz Hoč v Trbovlje postajenačelnik Anton Vtičar, iz Prevalj v Ptuj uradnik Fran Petek, iz Zaleca v Škofjo Loko postajenačelnik Josip Svacer, iz Čakovca v Maribor gl. kol. Albin Baubel, iz Ljubljane gl. kol. za postajenačelnika v Bučevcu Vinke Jug, iz Ruš v Maribor progovni nadzornik Bogomir Stani, iz Dravograda v Ruše progovni nadzornik Mihael Pinter, iz Zagreba k direkciji Ljubljana Franjo Malenšek.

— Iz srednješkole službe. Na državni realki v Ljubljani sta prevedena: prof. Anton Koželj v 1. kategorijo 4. skupine in prof. Peter Zmitek v 1. kategorijo 3. skupine.

— Imenovanja. Za načelnika inženjske sekcije državne železnice v Somboru je imenovan z ukazom naš rojak, Triglavčan, gosp. ing. Rudolf Sigl. To je menda prvi Slovenec, ki je v subotški direkciji postal šef inženjske sekcije.

— Zvišanje poštinih pristojbin v Avstriji. V sled nepričakovanih izdatkov 120.000 šilingov, bo zvišala avstrijska pošta upravo poštne in brzovlajne pristojbine, in sicer za poštne karte od 7 na 8 grošev, za tiskovine od 1 na 2 groša in za tranzitni promet do 50%. Tudi pristojbine za povzetje in poštne nakaznice se bodo zvišale na v stockholmskem svetovnem poštinem dogovoru določeno višino.

— Narasčanje cen v Franciji. V sled nizkega kurza franka rastejo v Franciji vse cene. Indeks cen je zrasel od meseca maja od 531 na 555 točkov. Pri tem pride v poštev stokratni povisek cen iz leta 1913.

— Fridtjof Nansen se je povrnil iz Armenije. Iz Moskve poročajo: Nansen se je vrnil s svojega armenskega potovanja ter se je izrazil jako povoljno o svojih uspehih. Pravi, da obstoji možnost naselitve 15.000 Armencev v okolici Erigvana, kjer bi se lahko pečali s sajenjem tobaka in vinogradništvom. Finansirati hoče stvar Društvo narodov.

— Posredovanje zdravil zakonov v Ameriki. Z ozirom na znane predloge evropskih evgenetikov, so se začele baviti ameriške tvrdke s posredovanjem zdravil zakonov, kot kupčijo, ter ustvarile institucijo posredovalca takih zvez kot nov tip. Te vrste posredovanje se je razvilo že v velikem obsegu. Tihozi prospektov se razpošiljajo po vsej deželi. Nova institucija uživa med občinstvom velike simpatije. Posredovalci funkcionirajo kot zdravstveni in jurični svetovalci pred poroko, kakor tudi pozneje med zakonom. Zakonca najmeta vsak svojega lastnega posredovalca ter uredita na ta način vse eventualne težkoče in difference.

— Vremenska katastrofa v Koreji. V Koreji je bilo te dni silno neurje. Glavno mesto Seul je odrezano od prometa. Nima ne vode ne luči. V mestu vlada lakota in velika panika. Otok Tobto je poplavljen. Kakor se poroča, je poginilo pri katastrofi 25.000 ljudi. Proglašeno je obsedno stanje. Uvedena je velikopotezna rešilna akcija.

— Potres v semerinskem ozemlju. V Schottwien u Maria-Schutzu so čutili v četrtek ob pol 4. in pol 6. najprej napilčne, potem vodoravne potresne sunke. Zadnji sunek je trajal baje 7 do 8 sekund ter bil tako močan, da so se majali svetilniki v hotelu Panchas. Dunajski seizmografi niso zabeležili nobenih potresnih sunkov. Zato gre najbrže

samo za lokalne, malenkostne potrese v semerinski potresni sferi. Večinoma se je zgodilo, da so bile v takih slučajih prazne volline pod zemeljsko površino, ter se je uničilo kamenje in zemlja, ki se je nahajala nad temi vollinami, se je udrla ter izpolnila volline.

— Velik naliv v Budimpešti. V soboto se je vtila na Budimpešto silna nevihta. Grmelno je kakor na sodnji dan. Lilo je, kakor iz škafa. Dasi je trajala nevihta samo pol ure, so bile skoro vse kleti poplavljene. Ognjegasci so morali intervenirati na več kakor 300 krajih. Ceste so se izpremenile v de-roče hudournike. Ves promet je bil ustavljen, niti vlaki niso mogli voziti. Škoda je velika. V Budimpešti, v kolikor je dosedaj znano, ni bilo človeških žrtve, pač pa poročajo iz province, da je zahtevalo neurje številne človeške žrtve. Tudi mnogo živine je utonilo, oziroma bilo ubito od sirele.

— Eksplozijska katastrofa v Hovokenu. Iz Newyorka poročajo: V luki Hovoken se je pripetila v soboto strašna eksplozija. Eksplozirali so rafinerijski tanki. Več sto avtomobilov je bilo uničenih. Po eksploziji je izbruhnil velik požar. Koliko ljudi je pri tem poginilo, se še ni dalo ugotoviti. Od vseh strani so bile poklicane požarne brambe, ki so zaposlene še vedno z gašenjem.

— Požar v kraljevskem dvoru v Rimu. V soboto zjutraj je izbruhnil v kraljevskem dvoru v Rimu v stanovanju zakladnika italijanskega kralja požar. Straža je ogenj kmalu ugasnila. Požar je nastal vsled tega, ker so pustili delavci, ki popravljajo že par dni teraso, pri omenjenem stanovanju žarečo peč, v kateri se je topil katran, brez nadzorstva. Nekaj katrana je prekipelo ter se razlilo po tleh in prišlo skozi špranje na tramovje stropa, ki se je vsled tega vnelo.

— Tiskarna potvorjenih italijanskih novčanic. V Milano so razkrili tiskarno za falzificiranje novčanic. Našli so nič manj, kakor 20 klisjejev. V nekem zavoju je bil koveček, v katerem je bilo shranjenih za 10 milijonov lir potvorjenih bankovcev. Aretiranih je bilo več oseb, od katerih so jih pridržali nekaj v zaporu.

— Veleizdaja na gledališkem odru. Pred državnim sodiščem v Leipzigu se je pričel danes veleizdajniški proces, ki utegne zanimati pred vsem gledališke kroge. Igralec Rolf (Josef Kärtner) se zagovarja radi veleizdaje. Rolf je prevzel vodstvo proslave sedemletnice sovjetske republike v Stuttgartu. Pri tej priliki je recitiral med drugim tudi proklamacijo Walterja Steinbacha, dalje je vodil predstavo neke gledališke igre, pri kateri je deklariral kot prolog pesnitve »Ujeti proletarec«. V tej umetniški prireditvi vidi višji državni pravdnik veleizdajniški čin, ki ima namen izpremeniti državno ustavo nasilnim potom. Kot izvedenec je bil predlagan od zagovorništvu predsednik društva nemških gledaliških igralcev Gustav Rieke. Zagovorništvu hoče namreč dokazati, da se igralec pri takih predstavah ne zaveda, da se udeležuje na veleizdajniški način. Igralec čuva duša nima pri tem drugega namena, kakor da se udeležuje umetniško. Politični momenti stopijo pri tem v ozadje.

— Rodbinska drama v Wöllersdorfu. Iz Dunajskega Novega mesta poročajo: V torek se je ustretil v Wöllersdorfu brezposelni Josef Postel, potem ko je skušal umoriti svojo ženo. Oba sta že 40 letnika ter imata 5 otrok. Kakor pripoveduje Marija Postel, se je zbudil njen mož ob treh zjutraj, prižgal cigareto ter rekel: »Danes me odpeljejo na pokopališče.« Nato je vzel iz kovečka britev in revolver, ter odgovoril na vprašanje žene: »Kaj pa je prav za prav s teboj?« — »Ti bom povedal.« Nato se je vlegel zopet v posteljo. Kmalu nato je opazila njegova žena, da je dvignil roko, v kateri je nekaj držal. Nato jo je prijel za vrat, in čutila je, kako je začel rezati. Zbežala je, toda Postel ji je sledil ter oddal nanjo par strelcev ne da bi jo zadel. Nato je tekel v kabinet nazaj ter se ustretil vpricho dveh otrok v usta. Ko so vdrli vrata, je ležal Postel v mlaki krvi na tleh. V roki je imel samokres, britev pa je ležala pod njim. Otročiča sta sedela mrtva v postelji, poleg katere je ležal mrtve oče. Prožila sta prišlecom proseče prazdnjene roke. Postel je izvršil svoje dejanje najbrže v omračnem duševnem stanju.

— Boj z banditi v Varšavi. Iz Varšave poročajo: Te dni je prišlo tu v bližini dunajskega kolodvora do boja med tremi banditi in policijo, in sicer s strelnim orožjem, pri katerem sta bili dve osebi ubiti, petnajst pa ranjenih. Eden od težko ranjenih policijskih agentov je umrl. Ubit je bil neki policijski funkcionar in neki visokošolec, ki pri stvari ni bil udeležen, temveč je prišel zgolj slučajno mimo. Preiskava je dognala, da gre za bandite, ki so nameravali napasti inkasanta trgovske in industrijske banke, ki pa so prišli pravčasno v konflikt s policijo. Eden od aretiranih človečev je trdil, da so on in njegovi tovariši komunisti, to pa se je izkazalo kot neresnično.

— Velika žepna tatvina v brzovlaku. V brzovlaku Pariz—Praga je bilo ukradenih te dni nekemu pasažirju med Nürnbergom in Marienbadom 12.000 zlatih mark.

— Vlomilec v uspalniški sredstvi. V Alenheimu ob Osojskem jezeru so vdrli te dni neznanu individuiji v stanovanje tamkaj bivajočega ravnatelja Anglo-česke banke. Kakor se dozdeva, so storilec ometili ravnatelja in njegovega sina s pomočjo kemičnih sredstev ter jima ugrabili nato dve listnici z vsebino 12.000 Kč ter 6 in pol milijonov avstrijskih kron. Lopovi so pobegnili.

— Kravali na borzi v Firenci. V petek je bila borza v Firenci pozorišče divjih scen. Občinstvo je ozmerevalo in vrglo iz dvorane dva agenta, ki sta ponujala akcije »Banca Commerciale« po prenikljivih cenah. Občinstvo je divjalo, vdrla preko ramp v kuliso, ter razbilo table, na katerih so afiširani tečajji. Interventirali je morala policija, da je vzpostavila pod vodstvom več komisarjev zopet red. Borzno dvorano so morali izprazniti in zakleniti. Pozneje so se tečajji zopet zboljšali.

— Radi optičkega procesa zblaznel. Iz Pariza poročajo: V soboto dopoldne okrog 10.

je vzbudil v Parizurcu St. Martina valjavo pomnost moč, ki je lezel po vseh ulicah in dajal od sebe neartikulirane glasove. Neki stražnik ga je vprašal, kaj da dela, namer je odgovoril možakar: »Opica sem!« Na vprašanje, kam gre po vseh štirih, je odgovoril: »V gozdi!« Ker se je optičji človek branil vsati, so ga naložili v avtomobil ter ga peljali na policijski komisariat. Tam se ugotovili na podlagi njegovih dokumentov, da gre za ravnatelja neke blaznice, ki se mu je najbrže vsled neprestanega kontakta s blazniki in čitanja časninskih poročil o dnevnem procesu — zmešalo. Človeško opico se oddali v blaznico.

— Samomor pred očmi svoje žene. Na Dunaju se je ustretil te dni višji policijski stražnik Franc Duda. Možakar je vdrl pijan v stanovanje svoje žene, od katere je živel že delj časa ločen. Žena ga namreč ni marala, ker je bil žnjo preveč surov. Kljub temu pa, da je bil velik pijanec, je imel svojo ženo še vedno rad. Ljubezen in pijanost ga je gnala v njeno stanovanje. Potegnil je revolver, žena, ki je bila že v postelji, je pograbila svojega 4 letnega otroka ter zbežala na hodnik. Skrila se je v temen kot, toda od stražnika je dobila srčen krč. Prihiti so sosedstvalci, ki so poklicali Dudovega kolega, ki je imel v dotičnem okraju službo. Ko je Duda videl, da ga je polomil, je obrnil samokres najpreje proti svojim trem kolegom, nato pa si je premislil ter pognal sam sebi kroglo v srce. Možakar je obležal na mestu mrtov.

— Zlata poroka v aeroplanu. Star angleški angleški par, earel in grafica Errol nameravata podvzeti v proslavo zlato poroko polet v aeroplanu. Zakonska veterana hčeta poleteti v proslavo pomembnega dneva v Kobleu, kjer se nahaja njihov stari lord Kilmaurock, nadkomisar internirane reneke komisije. Earel je star 73 let, njegova gospa ni mnogo mlajša.

— Izjavljamo, da je uredniška legatimacija, ki smo jo izstavili svoječasnno gospodu Boljihu Zvanu neveljavna. Gospod Bolji Zvan nima še več kakor pol leta z našim listom nobene svete več.

Ljubljana.

1— Razvijanje reklame na javnih prostorih. V zmislu § 56. in 58. cestno policijskega reda za mesto Ljubljana se občinstvo opozarja, da je strogo prepovedano nalepljanje in pritrdjevanje raznovrstnih reklam na nedovoljenih javnih prostorih in to posebno v mestnih parkih in drugih javnih nasadih, kjer se z razvijanjem take reklame dela občutna škoda na drevmu. Istotako se tudi prepoveduje razdajanje raznih reklamnih letakov po cestah in ulicah ljubljanskega mesta v smislu § 91. cestnega reda, da se s tem prepovedi nastiljanje cestišč in trotoarjev v papirjem, ki povzroča mestni občini vsled trajnega snajenja precej velike stroške. Proti vsem onim, ki bi se temu ne hoteli pokoriti, se bo na podlagi veljavnega cestno-policijskega reda kar najstrožje postopalo, če ne bo prestopok po drugih zakonih strožje kaznov. Poleg tega se bo tudi pozvalo k poravnavi nastale škode.

1— Uprava Inženjske Komore v Ljubljani aklicuje sestanek vseh članov Komore, ki se vrši v četrtek, dne 23. julija t. l. ob 17. (5. uri pop.) v dvorani Mestnega magistrata. Na sestanku se vabijo posebej še vsi inženjerji in arhitekti, ki se pripravljajo na javno prakso, sicer pa vsi člani Sekcije U. J. I. A. Uprava bo poročala o svojem dosedanjem delovanju. G. univerzitetni profesor dr. ing. Miroslav Kasal bo predaval: »Opazovanja po poplavi v Poljanski dolini«.

1— Z znamenju alkohola. V nedeljo se ga pijanci v Ljubljani zopet enkrat prav počisto lomili. Policija je imela mnogo opravka. Da omenimo samo nekaj slučajev. V Šiški pri »Dalmatincu« so balinali, igralci so komadno nabili pekovskega pomočnika Konrada Vengusta ter ga vrgli iz gostilne, kjer je obležal nezavesten. Baje so mu odvzeli tudi listino z vsebino 300 Din. Možakarja je našla pozneje neka usmiljena ženska, ki mu je vtila v usta vode ter poklicala pasante. Ko se je pojavil na licu mesta stražnik, je bil Vengust že pri zavesti. Stražnik ga je odvedel na stražnico, kjer so ga za silo obvezali. Govori se o roparskem napadu. Odložilo bo sodišče. Trije napadalec so prišli. — Trije pijani »boljši« gospodje so vdrl v službeni lokal mitničarja na Dunajski cesti. Eden od njih je oklofutal mitničarja tako krepko, kakor še mož gotovo ni bil oklofutlan, tisti, ki ga je klofutal, pa tudi najbrže še ne. Tudi v tej zadevi je treba počakati, kaj poroče sodišče. — Tretji surovi napad je bil izvršen na Gasilski cesti v Šiški. Tam so napadli trije »junaki« trgovskega potnika V. P. Možakar se je, kakor pravijo, skrtil na stranišče. Eden izmed napadalec je markiral stražnika ter pozval možakarja, da odpre v imenu zakona. Na stranišču skrtil človek, ki ima očividno velik respekt pred policijo, je odprl, nkar so ga napadalec prav počisto pretepli. Stvar pride pred sodišče. — Podobnih napadov, oziroma kravalov, kakor so opisani trije, se je zgodilo še več. Bil je kritičen dan prve vrste. Zeleti bi bilo drakoničnih kazni, da se take surovosti končno enkrat neha.

Dopis.

Polzela. Odbor društva za gojenje trestnosti Višnjev križ se tem potom najkrajše zahvaljuje sedanjemu ravnatelju Strojilne les. kem. industr. na Polzeli g. Ivo Bezjaku za velikodušno naklonjenost, da nam je takoj nakazal znesek po Din 2000.—, katerega je e. upravnji svet nakazal že leta 1922. Nadalje se je dovolilo društvu, da ima brezplačen električni tok za klubove prostora. G. ravnatelj je že takoj v početku pokazal veliko simpatijo do društva kar bode društvu gotovo mnogo koristilo. Omenimo naj, da je tudi on velik sovražnik alkohola ter je želeti, da bi imel g. ravnatelj veliko posnemalec. — Odbor.

Prosveta.

Nova revija. V jeseni — Konec septembra 1926. — začne izhajati v Ljubljani v založbi V. V. V. (I. Albrecht, Ljubljana, Skofja ulica 5. I.) izhajati nova znanstvena revija: Osnovna filozofija. Revija, ki bo v obsegu 3 tiskanih pol in v obliki velike osmerke izhajala četrtletno, bo urejal profesor filozofije na ljubljanski univerzi, dr. France Veber. Z revijo bo gotovo uspešno vsem onim krogom, ki se zanimajo za to pomogo znanosti. O reviji še izpregovorimo.

Ljubljanski Zvon. Izšla je 6. in 7. številka XLV. letnika Ljubljanskega Zvona. Vsebine je slednja: Dr. Karel Hinterlehner: Frajeunje univerz v Jugoslaviji; Juš Kozak: Šest Peler; Karlo Kocijančič: Dve ptički; dr. Ivan Prijatelj: Dostojevski; Anton Novčan: Celjska kronika. Herman Celjski II.; Karlo Kocijančič: Večna plamenica; Jernej Jernej: Sušenj demona; R. Maister: Slovensko gorice; Angelo Cerkevnik: V vrtnicu; Gustav Strižna: Gledanje; književna poročila; kronika.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA,
dne 20. julija 1926.

Vrednote: 7% invest. posojilo iz l. 1921 den. 66.50, bl. 68; 2% drž. renta za vojno škodo bl. 240; Celjska pos. den. 200, bl. 205; Ljublj. kreditna banka den. 225, bl. 250; Merkantila banka den. 100, bl. 100; Prva hrv. št. den. 805, bl. 810; Kreditni zavod den. 175, bl. 185; Strojne tov. in liv. den. 105, bl. 180; Trboveljska prem. družba den. 350, bl. 360; Združ. papirnice Veve den. 100; Nibag bl. 45; Stavbna družba den. 165, bl. 180; 4% zastavni listi Kranjske dež. banke den. 20; 4% kom. zadolžnice Kranjske dež. banke den. 20.

Blago: Deske monte, 20 m 25 mm, fco

meja bl. 506; romeljni 36/70, 60/60, 80/80, monte, fco meja bl. 580; hrastove vozovne deske 48 mm, 2.65, 58 mm, 2.85, fco meja den. 1250; bukova drva, 1 m dolž, suha, fco unklad. post., 4 vag., den. 19, bl. 19; pšenica Hardwiter II., fco Postojna trans. bl. 430; pšenica, bačka, nova, par. Ljubljana bl. 365; pšenica, sremska, nova, par. Ljubljana bl. 360; koruza, slavonska, par. Ljubljana, 2 vag., den. 230, bl. 230; fižol ribničan, orig., fco Ljubljana den. 300; laneno seme, la, fco Ljubljana den. 550; krompir, novi, fco štajer. post. bl. 85; ječmen, domači, fco Ljubljana den. 200.

BORZE.

— Zagreb, 21. julija. Devize: Newyork dek 56.45—57.25, London izplačilo 276—279, Pariz 263.5—268.5, Milan izpl. 208.5—211.5, Praga 167.8—170.2, Curih 1103—1113, Varšava 1099—1109, Berlin 1347.5—1362.5, Dunaj 796—808.

— Curih, 21. julija. Beograd 9.05, London 25.03, Pariz 24.25, Milan 19, Praga 15.20 Dunaj 72.55, Sofija 3.75.

× Za proizvajalce acetonevega olja in drugih kemičnih proizvodov, kakor tekočin za raztapljanje, eteričnih olj itd. se zanima neka domača jugoslovanska trgovska tvrdka v Ameriki. Kot taki je pri sreči dobiti gorje proizvode iz naše kraljevine in s tem povzdigniti naš izvoz, kar bi imelo za posledico tudi večji razvoj v naši kemični industriji. Predpogoj za doseg trgovskih stikov z Ameriko je pred vsemi drugimi vsestranska solidnost v cenah in blagu. Interesentom, ki bi se eventualno zanimali za produkcijo in za izvoz gorinavedenih kemičnih proizvodov v Ameriko, je natančnejši naslov gorinavedene tvrdke v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na razpolago.

× Prodaja raznega lesa na panju se bo vršila dne 6. avgusta t. l. pri direkciji šume imovne občine Ogulinke v Ogulinu. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× Dobava raznega materiala za pomorski arzenal v Titvu. Dne 5. avgusta t. l. se bo vršila pri Odelenju za mornarico v Zemunu ponovna ofertalna licitacija glede dobave raznega železnega materiala, elektrotehničnega materiala, materiala za mašenje, kemikalij, smirka, smirkovega platna in steklenega papirja, čopičev itd. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni Trg. in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Pustolovec Strasnov nadaljuje.

»Eminenca, ako se napravi koga za zagrebškega knezoškofa ter mu zaupa tako veliko premoženje, se presumira, da takemu človeku ni treba povedati, kaj naj dela. Ravno zato, ker nimate nobenega smisla zato, so vas ogradili. Toda jaz vam povem, kaj vam je storiti. Darujte n. pr. par stotisoč kron za kakšno bolnišnico ali ubožnico. Potem bodo ljudje rekli, da je zagrebški nadškof dober delan. Da teh par stotisoč kron lahko daste, veva obadva. Na kaj takega še niste mislili?»

»Res, kaj takega mi ni prišlo še nikdar na misel.«

»No, vidite, Eminenca, ovadba ni bila vložena zastoj. Cerkvenemu knezu, kakršni ste vi, se zaupa milijonsko premoženje zato, da pomaga revežem. Ne pa zato, da se okoristi s njimi njegovi sorodniki. Ako ustvarite tako ustanovo, ste lahko prepričani, da bom prvi, ki bom rekel v svojem referatu: zagrebški knezoškof je dober delan in dober človek, ki razdeli vse svoje dohodke med reveže. Ako se pa to ne zgodi, tega ne morem reči.«

Stari skopuh je videl, da se mi ne more več izviti. Parkrat stotisoč kron ali pa koadjutor — drugega izhoda ni bilo. Zato se je začel pogajati.

»Pa vendar mi ni nihče povedal, da moram darovati tako velike vsote.«

»Toda sedaj sem vam jaz povedal, Eminenca, midva bova kmalu gotova. Ako izve

kdo, da niste vedeli, da mora darovati knezoškof vse svoje vsote za reveže, se ravnate samobesbi, da dobi kondijutorja, ki mu to pove.«

Dr. Posiljević se je udal.

»Nu, da vse hočem storiti, toda kako pa?«

»Prosim, dam vam čas, ker imam urediti popreje še neko zadevo z dr. Frankom. Toda vi morate svojo stvar urediti, še predno odputujem, da bom mogel omeniti štipendijo o svojem referatu.«

»Pa kaj naj storim?«

»Eminenca, pokličite notarija, ter dajte izstaviti ustanovno pismo, glasom katerega daruje zagrebški knezoškof 100.000 kron za ustanovitev ubožnice in vzdrževanje.«

»Hm, gospod ministerjalni svetnik, to ni tako lahko...«

»To ni tako lahko, ker vam denar noče izpod palca. Vendar mi ne boste natvezali, da nimate denarja. Imate milijone.«

»Oh ne, to se samo govori. Nimam toliko.«

»Prosim, o tem se lahko takoj prepričam. Kdo ima knjige o gospodarstvu?«

»Ravnatelj.«

»Prosim, naročite ravnatelju, naj mi prinese knjige, da jih morem pogledati. Sicer pa pogledam itak v seminar. Zdi se mi, da tudi tam ni vse tako kakor bi moralo biti. Prosim, da bodo knjige tu, kadar se vrnem.«

»Prosim, bodite prepričani, da je v seminarju vse v redu.«

»Prav zato grem tja.«

Obrnil sem se, da odidem.

»Eminenca, premislite, kar sem rekel, toda bodite prepričani, da ni nobenega drugega izhoda.«

DANAŠNJE PRIREDITVE:

Kino Ideal: »V divji pustinji.« Predstave: 4., pol 6., pol 8., 9. uri.

Kino Matica: »V borbi za ljubezen in prestol.« Predstave: pol 5., pol 8., 9. uri.

Izdajatelj: dr. Josip Hacin.

Odgovorni urednik: Zveznikar Aleksander
Tiska tiskarna »Merkur« v Ljubljani.

V oklopnjaku okoli sveta.

Spisal Robert Kraft.

Izza prednjega kupa se prikaže najprej glava in potem vsa postava. Mlad, lep človek, obut v visoke škornje, oblečen v rdečo srajco. Lepo počasi leze po kupu navzdol in smeje se, kaže bele zobe. V pasu ima lovski nož in dva revolverja.

»No, kakšen čuden avtomobil pa je to?« nadaljuje smeje se, ko stoji tik voza. Skrije se najbrže kakor želva v lupino? Preje sem od zgoraj razločil steklena okna. Trkajte, in odprlo se vam bo — torej prosim, cenjena gospoda, ne dajte, da izubim vero v besede sv. pisma.«

»No, s tem se pa že pogovorimo,« se smehlja tudi Leonor.«

Odpre prednja vrata. Prijazno vstopi bandit, ki tako dobro pozna sv. pismo.

»Ah, dama,« reče, in vzame širokokrajni sombrero iz glave. »Upam, mylady, da se niste preveč prestrašili, ko je zabobnelo kamneje za vami.«

Leonor nima namena, v tem tonu nadaljevati pogovora.

»Naredimo kratko. Kaj hočete?«

»Dovolite, da se najprej predstavim — Kalifornija - Fred.«

Mladi tolovaj pove to s takim glasom, kakor da pričakuje, da bodo zdaj vsi popadali na hrbet, presenečeni ali prestrašeni.

A nihče izmed naših ne pozna tega imena. Saj je mogoče, da je Kalifornija - resnično »slaven mož«, ali Amerika je velika in taki »slavni možje« se kaj hitro menjajo. Vojak ali potnik, ki brani svojo kožo, upihno tako luč.

Le Adam takoj ve, kaj naj odgovori. Porahlo dvigne cilindar z zelenim trakom.

»Me zelo veseli, čast mi je, da vas spoznam — Adam Green je moje ime.«

Vprašujoče pogleda mali bandit — damo, ki noče povedati svojega imena.

»Ali smem izvedeti, kako se imenuje najlepša dama, ki sem jo srečal v življenju?«

»Leonor Morris«, se nasmehlja sedaj nagovorjena. Slednjič se predstavi še Georg. Onih dveh v monterskih oblekah bandit niti ne pogleda, je pač gentleman, čeprav je oblečen v nečedno delavsko obleko.

Vidi le enega monterja. Tom O'Foy pravkar pripravil koso, in ta dogodek ne moti pridnega Irlan-dea popolnoma nič; iz električne peči vzame baš delikaten jelenov hrbet, ki ga je danes zjutraj preskrbel Georg.

»Ali se motim,« nadaljuje bandit izredno vljudno, »da je Mis Morris posednica tega avtomobila...«

Kalifornija - Fred se prekine in kakor lovski pes potegne zrak skozi nos.

»To pa delikatno diši, kakor jelenova pečenka.«

»Saj tudi je,« se smeje Leonor.

»O, madam, dovolite mi prošnjo — mi smo nastanjeni tu v zelo slabem hotelu, že osem dni ne dobivamo drugega kot suho meso...«

»Prosim, vabim vas h kosilu.«

»Sprejemem s tisočero zahvalo.«

Bandit takoj sede na odkazano mesto, vzame jed in je z dobrim tekmo, a vse kot olikan mož.

Že precej v začetku gleda okrog, kakor da nekaj išče.

»Oprostite, — ali jaz sem zelo žejen.«

»Tom, dajte steklenico z vodo!« zakliče Leonor.

»Vodo? O, te imamo tu v obliči. Pri takem dineju sem navajen piti požirek vina.«

»Mi smo vsi temperenclerji.«

»Jaz ne,« reče Georg kratko.

»Ne?« se smeje bandit in kaže svoje svetle zobe.

»Torej midva se razumeva. No, iz te kalamitete vam takoj pomagam.«

Vstane in stopi iz voza.

»Vrhnj,« zakliče s krepkim glasom proti vrhu skalo-ljva, »steklenico Heidsieck Monopola.«

Ne trpi dolgo in po vrhici spuste steklenico šanpanja. Roparji so jo najbrže odvzeli potniku, ki se je za vožnjo dobro preskrbel.

(Dalje prihodnj.)

Stric mu je bil prvi pacijent,

bil je pismonoša, ki je že iz mlada vnel setoj kurja očesa, velika kakor poštna znamke in ki so mu jih tovariši pečali z močno podkovanimi petami, da je glasno stokal in izgubil stekleno veselje do svojega poklica. Ko je zopet nekdašnji slab vojak kretal iz službe domov, ga je srečal Nebrez Burgit, ki mu je z obraza razbral bolečine ter mu onudil nekaj obližev za kurja očesa Burgit z besedami: »Deni mali obliž na kurja očesa na prstih, velikega pa na otrdelo kožo na podplat, pa ti bo v par dneh pomagano. Nalo si noge pridno neguj z umivanjem nog v Burgitovi kopeli za noge, da se nadležna kurja očesa ne povrnejo več. In so izdelki Burgit strica dejansko rešili njegovih mučiteljev tako temeljito, da se sedaj kot star mož služi in mu ne dela težav stopanje po stopnicah gor in dol.

To uspešno izlečenje pred 19 leti dokazu e ločen učinek Burgita, sredstvo proti kurjim očesom, sredstvo, ki bo tudi današnji čas presenetilo vsakega na tem zlu trpečega, ako si v lekarni ali drogeriji nabavi Burgit. Zahtevajte neporočno pristno izde ke Burgit. Vsaka boljša zudevna prodajalnica jih ima. Ako bi pa kdaj pošle, kar se pri velkem povpraševanju lahko zgodi, se izpazite, da greste še v kako drugo prodajalno. Vse to potrjuje tudi nastopni zdravniški izvid: »Vaš Burgit sem v treh slučajih porabil s polnim uspehom. Tehnično in farmaceutsko je izborni sestavljen ter je vsako operativno odstranjevanje kurjih očes nepotrebno, učinek je pa dolgotrajnejši. Rastati, medicinski svetnik dr. Compter.«

Cene za dvojne zavojčke:
Burgit-obliž za kurja očesa Din. 12.—, Burgit-obliž za podplate Din. 12.—, Burgit-kopel za noge Din. 16.—, 12 dvojnih zavojčkov kopeli za noge Din. 105.—

Burgit d. z. o. o., Freilassing, Bayern.

Važno! Shranite! (Nadaljevanje sledi)

MALI OGLASI

Cene oglasom do 20 besed Din 5.—, vsaka nadaljna beseda 50 par.

Potne vizume

od strani konzulatov v Beogradu pre-ekrhuje najhitreje za zelo nizek honorar Biro »Reklama«, Beograd, št. 2689. Po pošti poslani potni listi se takoj vidirajo in se vrnejo priporočeno z doplačilom stroškov.

Znanje želi

mlad simpatičen gospod z istotako gospedično v svrhu skupnih izletov. Ponudba na upravo pod »Upanje«.

Kontoristinja

z večletno prakso, večša vseh pisarniških del išče mesta, najraje na doželi. Ponudbe na upravo lista pod »Zanesljiva moč«.

Pisarniško sobo

v pritličju oddaja z avgustom Pokoj-niški zavod za nameščenje v Ljub-ljani, Aleksandrova cesta.

Išče se

10.000—15.000 Din posojila za dobo enega leta. Varnost zagotovljena. Po-nudbe na upravo lista pod: »10.000«.

Išče se

stanovanje dveh sob s kuhinjo v sredini ali v okolici mesta Ljub-ljane. Odda se tudi posojilo. Ponudba na upr. lista pod »Stanovanje 300«.

Oglase

za vse liste naše kraljevine spre-jetna po originalni cen. Biro »Re-klama«, Beograd, Knez Mihajlova ulica 11, telefon 2639.

Ajda

lepe semenake blage in inkarnat detelje nudi najceneje Sever & Komp., Ljubljana.

Kolesa in šivalne stroje kupujte edino le pri

Josip Petelinc-u

znamke

Gritzner, Phönix in Adler ter posamezne dele za kolesa in stroje, pneumatike, igle Lamerr. Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika. Pouk v vezenju je brezplačen.

Na veliko! Na malo!

Kurja očesa

Najbolje sredstvo proti kurjim očesom
Začetni znak
Črtna je mast
Skladišče v lekarnah ali drogerijah nerov-nost iz izvornice in glavnega skladišča.
M. HRNJAK, lekarnar, Sisak.

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana, nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

➡ Zahtevajte ponudbo! ➡

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 3tev. 1a, II. nadstropje.

GAMAUFOVO umetno gnojilo za cvetlice

Je izborno učinkovito sredstvo, katero omogoči rastlini do izredno bujnega razvoja in vzbudi v cvetu mnogo intenzivnejšo nianso barve. Cena zavojčku Din 3.—.

Razpošilja društvo:

»VRTNARSKA ŠOLA« V KRANJU.

Stalna zaloga: Herzmansky, Korsika, Adria, Bajc, Urbančič, Kanc.